

Årsberetning for Det Centrale Handicapråd 2015-2016

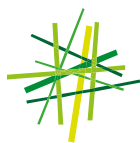
Indholdsfortegnelse

Formandens forord	3
Socialministerens forord	5
Rådet som aktiv og konstruktiv bidragsyder	5
Resume	6
Hvem er Det Centrale Handicapråd?	6
Hvad vil Det Centrale Handicapråd?	6
Holdningsstrategi	8
Projekter	8
Holdningsundersøgelse	8
Skoleprojekt "De var jo lige som os":	9
Digital høring	9
Kunstneriske blikke på et liv med handicap	10
Tillæg til Politiken og Jyllands-Posten	10
Styregruppe	10
Anbefalinger om holdningsstrategi:	10
Beskæftigelse	12
Beskæftigelsesprojekter på dagordenen	12
Arbejde og livskvalitet	12
Husk alle i socialpolitikken	13
Anbefalinger på beskæftigelsesområdet:	13
Mobilitet og tilgængelighed	14
Én indgang til individuel kørsel	14
Tilgængelighed på danske togstationer	14
Tilgængelige hjemmesider og apps	14
Retssikkerhed og tillid	15
Hvordan får vi bedre dialog?	15
Fortsat fokus på retssikkerhed	15

Det Centrale Handicapråd

Anbefalinger om retssikkerhed:.....	15
Regeringens handicappolitiske redegørelse	17
Godt overblik - kan blive endnu skarpere.....	17
Råd: Redegørelse skal være fælles holdepunkt.....	17
Regeringens sociale mål og socialpolitiske redegørelse	18
Handicap som socialt mål	18
Livskvalitet skal være et mål	18
Regeringens socialpolitiske redegørelse.....	18
Samarbejde er vejen frem	19
Anbefalinger om sociale mål og socialpolitisk redegørelse:	19
Inklusion	20
Fokus på udvikling og trivsel	20
Husk handicapperspektivet.....	20
Det går den rigtige vej.....	20
Skolernes Motionsdag – nu også med parasport	21
'Uddannelsesdebatten 2016 – et folkemøde om uddannelse'	21
Årsmøde	22
Hvordan skaber vi resultater?.....	22
Hvem er DCH?	23
Hvordan arbejder vi	24
Letlæst tekst	25
Om os	25
Formandens forord	25
Socialministerens forord	25
Plan om holdninger	25
Arbejde og handicap	26
Transport og tilgængelighed	26
Retssikkerhed og tillid	26
Mål for handicap	26
Inklusion i folkeskolen.....	26
Årsmøde	27

Afsnit 1

Formandens forord

Sikke et år det har været! Da daværende socialminister, Karen Ellemann, ringede til mig i starten i februar og spurgte, om jeg kunne tænke mig at blive formand for Det Centrale Handicapråd, blev jeg både glad og stolt. Det er et stort privilegie fortsat at kunne arbejde med det sociale område, som jeg brænder for og har brugt hele mit professionelle liv på.

Først og fremmest har jeg gennem året mødt de dygtige og engagerede medlemmer af Det Centrale Handicapråd og en masse kompetente mennesker med og uden handicap, der hver dag arbejder for, at mennesker med handicap får et godt og værdigt liv. Og jeg har mødt mennesker med forskellig handicap, der hver især har gjort indtryk på mig og har vist mig, at ting er mulige.

Der er et gammelt ord, som siger, at når man har en hammer i hånden, så ser man søm alle vegne. Jeg synes, at der er en kedelig tendens til, at vi som samfund kun interesserer os for at få folk i beskæftigelse eller på skolebænken. Man kunne godt få den tanke, at uddannelse og arbejde er vores løsning på alle problemer.

Men der er en række mennesker med meget alvorlige handicap, som er meget langt fra uddannelse og arbejde. De bliver glemt, mens samfundet hamrer løs. For de er ikke 'søm' og bliver det heller aldrig. Derfor synes jeg, at vi skal have meget mere fokus på livskvalitet. Det at en person med udviklingshæmning har fået en ny ven, eller at en ung med ADHD er blevet frivillig i den lokale håndboldklub, skal også tælle med som udvikling.

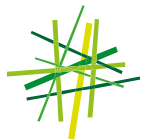
Det behøver ikke at koste ekstra. I 2015 brugte vi 29,6 mia. kr. på indsatser til socialt udsatte voksne og mennesker med handicap. Det er rigtig mange penge. Der kommer meget godt ud af dem, men jeg tror, at der er potentiale til mere.

Budgetterne skal balancere, men med et lidt forslidt udtryk kan jeg godt være nervøs for, at man sparer på skillingen og lader daleren rulle. Det Centrale Handicapråd har lavet en GAP-analyse, som viser en stor tillidskrise mellem borgere med handicap og systemet. Der er desværre ingen tvivl om, at denne krise er opstået, fordi borgerne oplever dårligere service og at systemet ikke lytter. Hvis der skal ske fremgang på handicapområdet, tror jeg, at der skal være fokus på tre ting:

Omkostningerne skal holdes i ro, der skal være fokus på om indsatsen har en effekt og ikke mindst skal borgerne opleve, at de får en bedre service. Det kalder jeg en tredobbelt socialpolitisk bundlinje. Disse tre ting skal være til stede samtidig, når vi planlægger nyt eller ændrer en indsats. Så skal vi sikre os at vi får mere, som virker bedre og som giver mere tilfredse borgere.

Det kan lyde nemmere sagt end gjort, men jeg tror det er muligt, hvis vi tør løfte blikket og se de sociale indsatser i et større perspektiv, hvor vi ikke er bange for at gøre op med 'plejer'.

Min ambition er, at rådet skal blande sig og dermed bidrage til udviklingen af dansk handicappolitik. Derfor har vi igen i år valgt at bruge årsberetningen til at komme med anbefalinger til, hvad man kan gøre ved problemerne på en række områder. Jeg håber, at

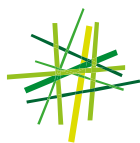
Det Centrale Handicapråd

politikere, fagfolk og myndigheder vil lytte til vores anbefalinger og også meget gerne komme med deres egne bidrag, for der er brug for nytænkning og en fælles indsats, hvis vi skal skabe gode muligheder sammen med de mennesker i vores samfund, der har et handicap.

Tak for et godt første år. Jeg ser frem til 2017.

Anette Laigaard

Formand

Afsnit 2

Socialministerens forord

Rådet som aktiv og konstruktiv bidragsyder

Flere skal være en del af fællesskabet.

Fra min første dag på posten som børne- og socialminister har det været min overskrift. Mit mål, som jeg stædigt arbejder hen imod. For mig at se har alle mennesker noget at bidrage med til fællesskabet, og vi skal gøre, hvad vi kan for at give hver enkelt borger muligheden for at bidrage aktivt. Både fra politisk side, men også fra organisationer og råd. For fællesskabet skal også give plads. Vi skal nedbryde barrierer og fordomme, så ingen holdes udenfor. Det kræver et inkluderende fællesskab, der tager afsæt i det enkelte menneske. Et fællesskab, der er rummeligt og har plads til alle.

Det Centrale Handicapråd har med strategien om holdninger og handicap fra januar 2016 gjort en stor indsats for at gøre op med fordomme og flytte holdninger om mennesker med handicap. Jeg er overbevist om, at indsatser som denne er med til at give flere med handicap mulighed for at bidrage.

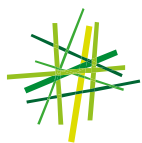
Strategien har resulteret i en lang række initiativer, som der nu arbejdes videre med i regi af både Det Centrale Handicapråd, men også alle de andre forskellige aktører på området. Jeg er glad for, at rådet på 10-året for FN's handicapkonvention har fået involveret mange forskellige aktører i en så vigtig fælles dagsorden.

Det fortsatte arbejde med strategien spiller særdeles godt sammen med regeringens mål om, at flere mennesker med handicap skal i uddannelse og beskæftigelse. Et mål, som rådet har vist interesse for og engageret sig i. Som det fremgår af regeringsgrundlaget, vil vi fortsat have fokus på dette mål, men også på at der er gode rammer for de borgere med handicap, som ikke kan arbejde. Jeg forventer, at rådets fokus på blandt andet inklusion, beskæftigelse og bekæmpelse af fordomme sammen med det fortsatte arbejde med holdningsstrategien vil bidrage til denne dagsorden og involvere endnu flere.

Jeg glæder mig til at møde rådet, og jeg ser frem til som minister at bruge rådet som en sparringspartner, have en fremadrettet god dialog og modtage konstruktive bidrag til at løse problemstillinger på området.

Afslutningsvis vil jeg sige tak for det vigtige redskab, som holdningsstrategien er. Jeg håber på, at vi kommer til at fokusere på ligeså vigtige temaer det kommende år.

God læselyst!
Mai Mercado
Børne- og socialminister

Afsnit 3

Resume

Denne årsberetning giver et overblik over Centrale Handicapråds arbejde i 2015 og 2016. I beretningen giver Det Centrale Handicapråd en række anbefalinger på nogle af de udfordringer, som mennesker med handicap i Danmark oplever.

Hvem er Det Centrale Handicapråd?

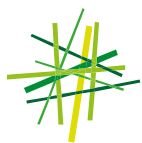
Det Centrale Handicapråd arbejder for, at mennesker med handicap har de samme muligheder for at deltage i samfundet som alle andre. Rådet rådgiver regeringen, Folketinget og andre om handicapsspørgsmål.

Rådet er uafhængigt og består af en formand og 16 medlemmer. Anette Laigaard, tidligere administrerende direktør for Socialforvaltningen i Københavns Kommune, er rådets formand. Næstformand er Thorkild Olesen, formand for Danske Handicaporganisationer. Medlemmerne er indstillet af centrale organisationer på handicapområdet, og alle bliver udpeget af børne- og socialministeren. Derudover har rådet to observatører: Én fra Børne- og Socialministeriet og én fra Institut for Menneskerettigheder.

Hvad vil Det Centrale Handicapråd?

Det Centrale Handicapråd arbejder for at præge dansk handicappolitik. I dette års beretning anbefaler Det Centrale Handicapråd blandt andet:

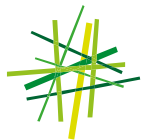
- Den bedste måde at nedbryde fordomme om handicap er, når mennesker med og uden handicap mødes i skolen, på arbejdspladsen og i fritidslivet. Det er hovedkonklusionerne fra rådets store holdningsstrategi fra 2016. Derfor anbefaler Det Centrale Handicapråd, at alle aktører arbejder aktivt for at mennesker med og uden handicap kan mødes. Alle skal også arbejde for at øge bevidstheden om, at mennesker med handicap er en del af befolkningen.
- Beskæftigelse for mennesker med handicap har også en høj prioritet for Det Centrale Handicapråd. Der skal gøres en ekstra indsats for de mange mennesker med handicap, der både kan og vil arbejde, men som har svært ved at komme på arbejdsmarkedet. Det er vigtigt for rådet, at mennesker med handicap som enten ikke kan arbejde eller har en meget begrænset arbejdsevne ikke bliver tvunget i ressourceforløb og arbejdsprøvninger og at der i stedet fokuseres på deres livskvalitet.
- Det er vigtigt, at borgere med handicap kan stole på det offentlige og kan have tillid til, at de får den hjælp, som de har ret til. Rådet har arbejdet på at styrke tilliden mellem borger og det offentlige på baggrund af rådets GAP-analyse fra 2015, der viste en stor tillidskløft mellem borger med handicap og sagsbehandlere.

Det Centrale Handicapråd

- Det er vigtigt at se, at det går den rigtige vej med inklusionen af børn med handicap i skolen. Generelt trives de klasser, der har fået nye kammerater fra specialtilbuddene, lige så godt som andre klasser. En gruppe eksperter kom med anbefalinger til bedre inklusion i 2016 og fremhævede behovet for øget fokus på alle elevers faglige udvikling og trivsel. Det Centrale Handicapråd understreger, man ikke må glemme handicapperspektivet og specialtilbuddene fordi der er børn med handicap, som oplever særligt store udfordringer med inklusion og børn med handicap som fortsat skal have gode specialtilbud.

I årsberetningen finder du også et forord af rådets formand, Anette Laigaard, børne- og socialminister Mai Mercados forord, en række artikler om emner, som rådet har beskæftiget sig med i 2015 og 2016 samt hovedpointerne i årsberetningen på letlæst dansk.

Afsnit 4

Holdningsstrategi

Året har stået i holdningernes tegn. Rådet har lagt sidste hånd på sin strategi om, hvordan samfundet ændrer holdninger og nedbryder fordomme om mennesker med handicap. Strategien blev overrakt til tidligere social- og indenrigsminister Karen Ellemann i januar 2016.

Strategien giver tre bud på, hvordan fordomme bliver nedbrudt:

- Mennesker med og uden handicap mødes.
- Større bevidsthed om, at mennesker med handicap har noget at bidrage med.
- Mennesker med handicap spiller selv en vigtig rolle som fortalere og ambassadører.

Strategien anbefaler at sætte ind på fem områder, hvor rådet mener, at det vil have effekt at sætte ind: Børn og unge, virksomheder, foreninger, offentlige myndigheder og personer med handicap.

Du kan læse strategien her:

<http://www.dch.dk/sites/default/files/Strategi%20om%20holdninger%20og%20handicap.pdf>

Der ligger en stor mængde fakta, viden og flere undersøgelser om holdninger og handicap bag strategien. Du kan læse vidensbilaget her:

http://www.dch.dk/sites/default/files/Viden%20om%20holdninger%20og%20handicap_0.pdf

På vores hjemmeside kan du læse mere om holdningsstrategien: <http://www.dch.dk/holdninger-og-handicap>

Projekter

For at blive klogere på holdninger og hvordan man kan påvirke dem, har rådet gennemført en række projekter og en stor undersøgelse om danskernes holdninger til mennesker med handicap.

Holdningsundersøgelse

Rådet har sammen med Ankestyrelsens daværende Antidiskriminationsenhed fået udarbejdet en stor undersøgelse. Vi spurgte 7.643 deltagere om deres holdninger til mennesker med handicap. 19 procent af deltagerne vurderede selv, at de har et handicap. Undersøgelsen handler altså også om mennesker med handicaps egne holdninger - og ikke bare om andres holdninger til handicap. Fokus er på arbejdsliv, uddannelse, forenings- og socialt liv og rettet mod tre konkrete handicap: En person, der er døv, en kørestolsbruger og en person med ADHD.

Hovedresultater:

- 50 procent mener ikke, at en kvalificeret person med et af de tre handicap, vil kunne varetage deres job.

Det Centrale Handicapråd

- 39 procent af mennesker med handicap har oplevet at blive uretfærdigt behandlet i det seneste år for at være den, de er. Det gælder kun 24 procent uden handicap.
- 93 procent af befolkningen synes, at det er en god ide med specifikke tiltag rettet mod mennesker med handicap for at skabe lige muligheder på arbejdsmarkedet.
- Befolkningen ser flest udfordringer i forhold til døve (sammenlignet med kørestolsbrugere og personer med ADHD)
- Danskerne tror, at kollegaer og studiekammerater er mere skeptiske over for mennesker med handicap, end de selv er.

Du kan se alle resultaterne fra undersøgelsen her:

<http://www.dch.dk/sites/default/files/Befolkningens%20holdninger%20og%20handling%20i%20relation%20til%20personer%20med%20handicap.pdf>

Skoleprojekt "De var jo lige som os":

I samarbejde med Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUHM) har rådet gennemført 10 workshops i 8.-9. klasser rundt i landet. Frivillige – såkaldte Frontløbere - fra SUHM lavede øvelser med eleverne, der fik dem til at tale om og tage stilling til handicap. Evalueringen viser, at projektet var en stor succes og formåede at flytte elevernes holdninger til mennesker med handicap. 91 procent af eleverne svarede, at workshoppen var god eller rigtig god. Citater fra eleverne taler også for sig selv:

"Det giver mening at være med i sådan en workshop. Det er jo noget nyt, som vi også bliver nødt til at lære noget om. Det er vigtigt for os at vide, fordi det er en del af vores hverdag. Der er jo nogle temaer, som man ikke lærer i skolen, men som man faktisk burde kende udover matematik og dansk og sådan." (Ceren, 8. klasse)

Du kan læse hele rapporten fra 'De er jo lige som os' her:

<http://www.dch.dk/sites/default/files/De%20var%20jo%20ligesom%20os.pdf>

Hør frontløberne Frederik, Mette og Aina fortælle om deres oplevelser på skolerne:

<https://www.youtube.com/watch?v=IxauQx8WuWw>

Digital høring

I efteråret 2015 afholdt rådet en høring for at få gode ideer til at nedbryde fordomme om handicap. Høringen havde et lidt utraditionelt format, da den udfoldede sig på platformen tagdel.dk, hvor alle blev inviteret til at komme med idéer og kommentere andres, frem for den traditionelle form, hvor høringsparterne skal kommentere på et samlet udkast.

Du kan stadig læse alle idéer og kommentarer her: <http://tagdel.dk/profiles/flyt-holdninger-til-handicap>

Faktaboks:

Vi har samlet de bedste idéer fra rådets høring i temaopdelte idébørser, som du kan se her:

Adgang til viden: <http://www.dch.dk/ideboers- adgang-til-viden>

Empowerment og netværk: <http://www.dch.dk/ideboers-empowerment-og-netvaerk>

Events: <http://www.dch.dk/ideboers-event>

Det Centrale Handicapråd

Skole og uddannelse: <http://www.dch.dk/ideboers-skole-og-uddannelse>

Kampagner: <http://www.dch.dk/ideboers-kampagner>

Myndigheder og medier: <http://www.dch.dk/ideboers-myndigheder-og-medier>

Kunstneriske blikke på et liv med handicap

I 2014/2015 havde rådet et samarbejde med bureauet Fremtidsfabrik om projektet 'Kunstneriske blikke på en hverdag med handicap'. Projektet bestod af to dele. Et antropologisk interaktionsstudie, der fulgte tre unge med handicap og de interaktioner, de havde med folk omkring sig. Og et kunstprojekt, hvor tre unge kunstnere hver tilbragte en dag med en ung med handicap for derefter at formidle mødet gennem deres kunst.

Du kan læse hele rapporten om projektet her:

<http://www.dch.dk/sites/default/files/Kunstneriske%20Blikke.pdf>

Tillæg til Politiken og Jyllands-Posten

Holdningsstrategien blev bredt omtalt i medierne, da den blev lanceret, og strategien og vidensbilaget blev efterfølgende sendt til alle kommunale handicapråd til inspiration.

For at få delt budskabet med en større del af befolkningen, blev der lavet et tillæg til Politiken og Jyllands-Posten, som blev bragt 18. juni 2016. Tillægget blev desuden delt ud på Folkemødet. Budskabet fra rådets formand, Anette Laigaard var, at vi skal mødes i skolen, på jobbet, i foreningerne og alle mulige andre steder. For det er sværere at have fordomme, når vi møder hinanden og er fælles om noget andet end os selv. Tillægget fortalte en række personlige historier om gode møder.

Læs tillægget i PDF-format her:

<http://www.dch.dk/sites/default/files/Det%20Centrale%20Handicapr%C3%A5d%20-%20Indstik%202016.pdf>

Styregruppe

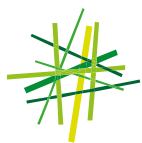
Strategien lægger op til, at en lang række forskellige aktører deltager i arbejdet mod fordomme. Derfor blev der nedsat en styregruppe med Anette Laigaard som formand i foråret 2016. Derudover har gruppen repræsentanter fra Socialministeriet, Danske Handicaporganisationer, Sammenslutningen af Unge med Handicap, Dansk Arbejdsgiverforening, LO, KL og de kommunale handicapråd, som både har en lokal DH-repræsentant og en lokal kommunerepræsentant.

Styregruppen arbejder med implementering af strategien og mødes 3-4 gange årligt. I 2016 har fokus været rettet på initiativer omkring børn og unge, virksomheder og personer med handicap.

Anbefalinger om holdningsstrategi:

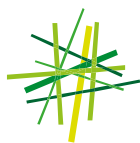
Det Centrale Handicapråd opfordrer:

- alle aktører til at tage holdningsstrategiens forslag til sig og tage aktivt del i arbejdet med at:

Det Centrale Handicapråd

- Skabe bedre muligheder for at mennesker med og uden handicap kan mødes på arbejdspladser, uddannelsessteder og til fritidsaktiviteter.
- Øge bevidstheden om, at mennesker med handicap er en del af befolkningen.

Afsnit 5

Beskæftigelse

Blot 43 procent af personer med et handicap eller længerevarende helbredsproblemer er i beskæftigelse. Det gælder 77 procent af den øvrige befolkning.

Det Centrale Handicapråd mener, at der skal gøres en ekstra indsats for, at dem der kan og vil arbejde, kommer i job. Det vil både være en gevinst for samfundet og for den enkelte. Det er dog også vigtigt at huske de borgere, som hverken kan tage uddannelse eller arbejde og fokusere på deres livskvalitet.

Beskæftigelsesprojekter på dagordenen

Rådet har diskuteret beskæftigelse flere gange i løbet af 2015 og 2016, da der er en lav beskæftigelsesgrad for personer med handicap, samtidig med at konsekvenserne af de fem store reformer, der er gennemført på beskæftigelsesområdet i de senere år, begynder at vise sig.

Rådet har blandt andet hørt om Handicapidrættens Videnscenters ressourceforløb, som er udviklet for at undersøge, om man kan løse nogle af problemerne i social- og beskæftigelsespolitikken med ressourceforløb. Projektet var baseret på, at borgeren deltager frivilligt og viste, at det er meget vigtigt at etablere borgerens tillid og at hjælpe borgeren til at opleve at han eller hun kan bidrage til fællesskabet. Projektet viste, at der tit er private forhold, som står i vejen for, at borgeren kan komme tættere på arbejdsmarkedet.

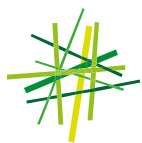
Rådet har også drøftet, hvordan man sikrer, at jobcentrene og virksomhederne har tilstrækkelig viden om kompensations- og støtteordninger. Hele 66 procent af virksomhederne har lidt eller intet kendskab til de kompensations- og støtteordninger, der findes for mennesker med handicap. Det viser en undersøgelse, der er udarbejdet i forbindelse med Dansk Handicapforbunds beskæftigelsesprojekt om regler og muligheder for kompensation i forbindelse med ansættelse, fastholdelse og afskedigelse af mennesker med handicap.

Arbejde og livskvalitet

Nytænkning og beskæftigelsesprojekter er vigtige. Men samtidig er det vigtigt, at der bliver taget hensyn til de mennesker, som har en meget begrænset arbejdsevne eller som slet ikke kan arbejde.

Det er vigtigt for rådet, at disse mennesker ikke bliver tvunget ud i unyttige ressourceforløb og arbejdsprøvning, men at de i stedet får rammerne til at leve et godt og meningsfuldt liv.

Et godt liv er ikke altid lig med et aktivt arbejdsliv, fortalte forskeren Iben Nørup på vores fjerde rådsmøde i 2015. Hendes Ph.d.-afhandling viser, at et job ikke nødvendigvis har nogen indflydelse på livskvalitet. Hun har konstateret, at det ligefrem kan forværre folks sociale situation, hvis de bliver presset til at deltage i arbejdsmarkedsindsatser eller på arbejdsmarkedet uden at have tilstrækkelige ressourcer til det.

Det Centrale Handicapråd

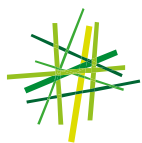
Husk alle i socialpolitikken

Rådet understreger derfor, at mennesker med meget alvorlige handicap ikke må blive glemt i den meget udviklingsorienterede socialpolitik, hvor fokus er på uddannelse og beskæftigelse. Rådet venter i den forbindelse på en Ph.d.-afhandling fra Statens Institut for Folkesundhed, der kommer i midten af 2017. Formålet med afhandlingen er at udvikle et redskab, som kan måle livskvaliteten hos unge og voksne med handicap. Lykkes det, bliver det for første gang muligt at pege på områder, hvor man kan hæve livskvaliteten, og se om indsatser over for særligt udsatte grupper på handicapområdet har effekt. Det ser rådet frem til.

Anbefalinger på beskæftigelsesområdet:

Det Centrale Handicapråd anbefaler at:

- Beskæftigelsesministeren indskærper overfor kommunerne, at beskæftigelsesindsatserne skal være relevante set i forhold til borgerens konkrete situation, at borgeren skal inddrages reelt i indsatsen og at indsatsen skal bygge på viden om, hvad der virker. Personer med handicap, som ikke kan bidrage på arbejdsmarkedet eller tage en uddannelse, skal have en socialpolitisk indsats i stedet. Beskæftigelsesindsatsen skal give mening for mennesker med handicap.
- Beskæftigelsesministeren indskærper, at alle jobcentre løbende skal sikre sig den nyeste viden om kompensationsordninger for personer med handicap i job, så der kan gives den bedst mulige rådgivning til både borgere og virksomheder. Det kan typisk ske gennem dialog med Specialfunktionen Job og Handicap, der udbreder viden om kompensationsordningerne eller Virksomhedsnetværket CABI.

Afsnit 6

Mobilitet og tilgængelighed

Det Centrale Handicapråd har arbejdet med mobilitet og tilgængelighed på forskellige områder i løbet af året. Rådet har blandt andet talt med transportministeren om, hvordan det kan blive nemmere at rejse med kollektiv transport i Danmark, når man har et handicap.

Én indgang til individuel kørsel

De individuelle kørselsordninger i kommuner og regioner er unødigt komplicerede. Derfor foreslår rådet, at Danmark kigger til Norge og Sverige, som har mere enkle kørselssystemer. Det vil for eksempel være en god idé, at borgere kun skal henvende sig et sted, når de skal bestille kørsel. I dag har regioner og kommuner forskellige systemer. Desuden skal reglerne og kriterierne for kørselsordninger være klarere og mere logiske. Det er rådet i dialog med trafikelskaberne om.

Finansministeriet arbejder på en undersøgelse af de danske kørselsordninger. Sekretariatet har været i dialog med ministeriet for at fremhæve behovet for en enklere indgang. Rådet vil bruge resultaterne fra undersøgelsen i det videre arbejde.

Tilgængelighed på danske togstationer

De europæiske jernbaner skal have ens tekniske standarder, og derfor afleverede Danmark i slutningen af 2016 en statusredegørelse og en handlingsplan om tilgængeligheden til jernbanestationerne og tog. Det Centrale Handicapråd mener, at det er en unik lejlighed til at gennemtænke tilgængeligheden på togrejser.

Rådet følger arbejdet nøje, og Annemette Ruth, der fungerede som formand, indtil Anette Laigaard blev udpeget, har holdt møde med daværende transport- og bygningsminister, Hans Christian Schmidt, om sagen. Hun opfordrede ham til at lave en plan for større sammenhæng i den kollektive trafik og til at udvikle information, så en person med handicap let kan få overblik over sin rejse og mulige udfordringer undervejs.

Tilgængelige hjemmesider og apps

I december 2016 trådte et nyt EU-direktiv i kraft. Det er det såkaldte webtilgængelighedsdirektiv, der skal sikre, at alle offentlige hjemmesider og apps er tilgængelige for borgere med handicap. Det gælder eksempelvis kommuners, bibliotekers og sygehuses hjemmesider.

Alle lande i EU har 21 måneder til at gøre de digitale tjenester tilgængelige og implementere bestemmelserne fra direktivet i den nationale lovgivning. Det er et omfattende arbejde, og rådet følger udviklingen i Danmark.

Afsnit 7

Retssikkerhed og tillid

Det er vigtigt, at borgerne stoler på systemet og fornemmer, at de får den behandling, de har ret til. Det er grundlaget for retssikkerhed. Derfor har rådet arbejdet på at styrke tilliden mellem borger og system med resultaterne af rådets GAP-analyse fra 2015.

Hvordan får vi bedre dialog?

I 2016 har rådet arbejdet med at følge op på og viderefremme GAP-analysen fra 2015. Analysen viser en tillidskløft mellem borger og sagsbehandler. Rigtig mange mennesker med handicap har et negativt billede af sagsbehandlingen, synes sagsbehandlerne mangler viden om handicap, ligesom de ikke føler sig hørt i mødet med kommunen. Derfor har rådet blandt andet opfordret kommunerne til at invitere borgerne til at fortælle om deres oplevelser og klæde sagsbehandlerne bedre på til at møde borgerne.

Det var også på baggrund af GAP-analysen, at rådet holdt en workshop sammen med Bruger-Hjælper Formidlingen og Danske Handicaporganisationer på Folkemødet 2016. Workshoppen gav inspiration til bedre dialog mellem borgere med handicap og den kommunale forvaltning. Der var rigtig mange både borgere med handicap, myndighedsrepræsentanter og kommunalt ansatte, der bidrog med idéer til en bedre dialog.

Som opfølgning til workshoppen har det Centrale Handicapråd sammen med Danske Handicaporganisationer udviklet et idekatalog, der giver inspiration til at styrke dialogen og tilliden mellem kommune og borgere med handicap. Idekataloget giver blandt andet forslag til, hvordan kommunerne kan inddrage borgerne i deres arbejde.

Fortsat fokus på retssikkerhed

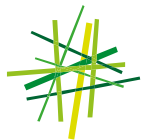
Udover workshoppen satte formand for Det Centrale Handicapråd, Anette Laigaard, også fokus på retssikkerheden for borgere med handicap i forskellige debatter på Folkemødet 2016. Rådet har også haft dialog med Ankestyrelsen om retssikkerheden for borgere med handicap. På det første rådsmøde i 2016 fortalte Ankestyrelsen om arbejdet med at nedbringe sagsbehandlingstider og styrke retssikkerheden på handicapområdet.

Rådet er glade for, at der er fokus på retssikkerhed, som gennem flere år har haft en høj prioritet for Det Centrale Handicapråd, og rådet vil også fremover arbejde for øget tillid og dialog mellem borgere og myndigheder.

Anbefalinger om retssikkerhed:

Det Centrale Handicapråd anbefaler at:

- Regeringen fortsat har fokus på retssikkerhed i sagsbehandlingen på handicapområdet, herunder sikrer, at Ankestyrelsens Task Force på handicapområdet også efter 2017 kan indhente og formidle resultater og erfaringer om god sagsbehandling.

Det Centrale Handicapråd

- Kommunerne fortsat arbejder på at styrke tilliden mellem borgere med handicap og forvaltningen, og inddrager de kommunale handicapråd i arbejdet. For eksempel ved at:
 - Sikre fokus på den borgeroplevede kvalitet af sagsbehandlingen.
 - Formulere spilleregler for kommunens møde med borgeren.
 - Formulere procedurer for at sikre den fornødne viden i dialogen med borgeren.

Afsnit 8

Regeringens handicappolitiske redegørelse

Den daværende regering kom med sin handicappolitiske redegørelse i 2016. Redegørelsen giver overblik over de forskellige ministeriers initiativer på handicapområdet.

Godt overblik - kan blive endnu skarpere

Ministeriernes Handicapudvalg gennemførte deres første redegørelse over aktiviteter og projekter på handicapområdet i januar 2016. Redegørelsen gennemgår de forskellige ministeriers initiativer på handicapområdet – enten som opfølgning på den handicappolitiske handlingsplan som den tidligere regering vedtog i 2013 eller som opfølgning på Danmarks eksamination ved FN's handicapkomité i efteråret 2014.

Rådet roste redegørelsen, som giver et godt overblik over aktiviteterne på handicapområdet på tværs af ministerområderne. Rådet gav input til, hvordan redegørelsen kan blive endnu skarpere fremover. Redegørelsen kan for eksempel bruges til at vise udviklingen både bagud og fremadrettet, til at illustrere data på området og gengive alle vigtige udfordringer og dagsordner.

Råd: Redegørelse skal være fælles holdepunkt

Før udarbejdelsen havde rådet understreget, hvor vigtigt der er, at redegørelsen bliver et fælles holdepunkt for indsatsen. Læseren skal kunne finde og følge alle aktuelle opgaver og udfordringer i dokumentet. Rådet har også foreslået, at redegørelsen bliver debatteret i Folketinget efter at have været i høring hos en bred kreds af aktører.

Fremover giver Ministeriernes Handicapudvalg deres redegørelse for status på handicappolitikken og ministeriernes arbejde hvert andet år.

Læs den handicappolitiske redegørelse i PDF-format: <http://socialtlederforum.dk/wp/wp-content/uploads/Handicappolitisk-Redeg%C3%B8relse-1.pdf>

Afsnit 9

Regeringens sociale mål og socialpolitiske redegørelse

Den daværende regering satte sig en række mål på det sociale område med sine 10 mål for social mobilitet og for første gang er mennesker med handicap nævnt i målene. Rådet mener, at det er positivt, at man har ambitioner på området og at det er godt, at målene bliver fulgt af en status på området i form af en socialpolitisk redegørelse.

Handicap som socialt mål

Handicap er som udgangspunkt ikke et socialt problem, men der kan være sociale udfordringer forbundet med at have et handicap. Derfor er rådet glad for, at mennesker med handicap er omfattet af de 10 sociale mål, som den daværende regering lancerede i maj 2016.

Hensigten med målene er en 'effektiv socialpolitik', som er baseret på indsats med dokumenteret effekt. Rådet har generelt arbejdet for en bedre dokumentation og ser meget positivt på, at målene har vidensopsamling og -deling som ambition.

Livskvalitet skal være et mål

Rådet opfordrer til, at målene fremover også måler på trivsel eller livskvalitet, og ikke kun på om man er i arbejde, under uddannelse eller i stand til at være frivillig. Der er en gruppe med så alvorlige handicap, at de ikke kan nogen af delene. Men de kan stadig have et godt liv. Det, mener rådet, er vigtigt at huske på. I den forbindelse ser rådet frem til et Ph.d. projekt fra Syddansk Universitet, som vil gøre det muligt at måle på udvikling i livskvalitet.

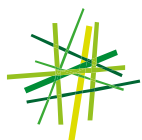
Rådet har også foreslået, at ministerierne koordinerer bedre, så mål fra beskæftigelsesministeren for eksempel bliver koordineret med de sociale mål fra socialministeren.

Læs de sociale 2020-mål i PDF-format: http://www.stm.dk/multimedia/social-maal_publication_large.pdf

Regeringens socialpolitiske redegørelse

De sociale 2020-mål blev fulgt af en årlig socialpolitisk redegørelse, som kom i juni 2016.

Hovedkonklusionerne på handicapområdet er, at mange mennesker med handicap ikke får uddannelse, klarer sig dårligt på arbejdsmarkedet og ender på overførselsindkomst. Det er relevante udfordringer. Det er dog ikke alle mennesker med handicap, der er omtalt i den socialpolitiske redegørelse, men kun grupper der modtager bestemte sociale ydelser efter serviceloven. Rådet mener, at redegørelsen bør omfatte alle borgere med handicap, som får social indsats. For det er svært at vise den reelle udvikling på området, hvis ikke alle bliver regnet med. Rådet opfordrede derfor til, at Social og Indenrigsministeriet, som det koordinerende ministerium på handicapområdet, arbejder for at tilvejebringe data om mennesker med handicap på tværs af ministerielle ressortområder.

Det Centrale Handicapråd

Samarbejde er vejen frem

Rådet har foreslået, at redegørelsen fremover bliver til i samarbejde mellem flere ministerier i stedet for kun at dække socialområdet. Det vil give bedre sammenhæng og gøre det nemmere at pege på løsninger.

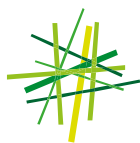
Læs den socialpolitiske redegørelse i PDF-format:

<http://www.ft.dk/samling/20151/almindel/sou/bilag/323/1647158.pdf>

Anbefalinger om sociale mål og socialpolitisk redegørelse:

Det Centrale Handicapråd anbefaler at:

- Den socialpolitiske redegørelse udvides til at omfatte alle grupper af borgere med handicap, som får en social indsats.
- Ministerierne koordinerer mål, så mål fra beskæftigelsesministeren vedrørende borgere med handicap er på linje/koordineret med de sociale mål fra socialministeren på samme område.
- Der skabes data på tværs af ministerområder.
- Der skabes bedre data på udviklingen i livskvalitet for borgere med handicap.

Afsnit 10

Inklusion

I maj 2016 kom anbefalingerne til bedre inklusion fra den ekspertgruppe, som den daværende regering havde nedsat til at lave et eftersyn på inklusionsområdet.

Fokus på udvikling og trivsel

Ekspertgruppen anbefaler blandt andet at øge fokus på alle elevers faglige udvikling og trivsel og se væk fra målet om, at 96 procent af alle børn skal være del af den almindelige undervisning. Eksperterne understreger, at sprogbrugen omkring 'inklusion' er uhensigtsmæssig, i stedet bør fokus være på inkluderende læringsmiljøer for alle elever. Eksperterne anbefaler også større synlighed omkring prioriteringer og ressourceforbrug.

Husk handicapperspektivet

Rådet er enig i ekspertgruppens anbefalinger, men understreger behovet for, at handicapperspektivet kommer med i den styregruppe, som skal arbejde med anbefalingerne.

Det er især vigtigt, at de børn, som har særlige udfordringer, bliver fulgt tæt. Det vil nemlig give indsigt i, hvorfor det går galt for nogle grupper. Samtidig er det også vigtigt at fastholde opmærksomheden på specialtilbuddene.

Læs inklusionseftersyn-rapporten: <http://www.uvm.dk/Aktuelt/~UVM-DK/Content/News/Udd/Folke/2016/Maj/160511-Inklusionseftersyn-96-procents-maalsaetningen-droppes>

Læs formandens blogindlæg om inklusionsanbefalingerne: http://www.dch.dk/formanden_mener/gode-inklusionsanbefalinger-men-vi-er-ikke-i-m%C3%A5l

Faktaboks:

Flere rådsmedlemmer har siddet i den referencegruppe, der er knyttet til ekspertgruppen. Det gælder professor på Institut for Uddannelse og Pædagogik, Susan Tetler, formand for Danske handicaporganisationer Thorkild Olesen, direktør i Spastikerforeningen Mogens Wiederholt og formand for Landsforeningen Autisme Heidi Thamestrup.

Det går den rigtige vej

Set i det store perspektiv går det den rigtige vej med inklusionen. Det viser to inklusionspanel-rapporter, som udkom i november 2016. Rapporterne handler om folkeskolernes arbejde med inklusion fra 2014-2016 med særligt fokus på de elever, der er kommet tilbage til folkeskolen efter at have været i et specialtilbud.

Blandt de positive konklusioner er, at de klasser, der har fået nye kammerater fra specialtilbuddene, trives lige så godt som andre klasser. De elever, der er kommet tilbage i almenskolen, er blevet markant bedre til matematik. Og der er tendenser til, at de elever, der er kommet tilbage til folkeskolen har fået bedre relationer til deres lærere.

Det Centrale Handicapråd

Konklusionerne viser, at folkeskolen giver plads til, at elever med særlige behov trives og udvikler deres potentiale. Der er dog stadig udfordringer med lavere deltagelsesniveau blandt elever med særlige behov, og der mangler også tydelig undervisningsdifferentiering.

Læs inklusionspanel-rapporterne: <http://www.sfi.dk/publikationer/inklusion-i-folkeskolen-12628/>

Skolernes Motionsdag – nu også med parasport

Rådet har arbejdet på at få handicapperspektivet med i Skolernes Motionsdag sammen med Parasport Danmark og Dansk Skoleidræt. Skolernes motionsdag løber traditionen tro af stablen fredag inden skolernes efterårsferie. Rådet mener, at dagen er en oplagt mulighed for at få alle med i fællesskabet og har derfor inspireret skolerne til at lave inkluderende aktiviteter og parasportsgrene som eksempelvis blindefodbold under overskriften 'Inklusion i fokus'. Flere skoler havde handicapaktiviteter på programmet til Skolernes Motionsdag 2016, og det bliver forhåbentlig endnu flere næste år.

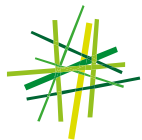
Læs om Inklusion i fokus' <http://www.skolernesmotionsdag.dk/inklusion-i-fokus.aspx>

'Uddannelsesdebatten 2016 – et folkemøde om uddannelse'

I september 2016 blev 'Uddannelsesdebatten 2016 – et folkemøde om uddannelse' afholdt i Lemvig og årets tema var: "Hvordan vi får alle med?" Det Centrale Handicapråd stod for en workshop om de barrierer og udviklingsmuligheder, som studerende med handicap har, og pointerede, at det ikke nødvendigvis behøver at være en uoverkommelig opgave at inkludere alle.

Rådet planlægger at arbejde videre med uddannelse i 2017.

Læs mere om Uddannelsesdebatten <http://www.uddannelsesdebatten.dk/>

Afsnit 11

Årsmøde

Hvordan skaber vi resultater i fremtidens handicappolitik? Det forsøgte vi at finde svar på til vores årsmøde 2016 på Nyborg Strand sammen med over 300 aktive deltagere. 2016 var nemlig tiåret for, at FN vedtog handicapkonventionen, som sikrer rettigheder for mennesker med handicap over hele kloden.

Det var også ti år siden, at alle danske kommuner oprettede kommunale handicapråd, hvor lokalpolitikere og repræsentanter for mennesker med handicap arbejder sammen om at finde gode løsninger. De kommunale handicapråd er dialogbaserede. Her taler man sig til rette og finder løsninger sammen, mens FN's handicapkonvention er rettighedsbaseret. Men hvilken tilgang giver de bedste løsninger for mennesker med handicap? Rettigheder eller dialog? Og hvad skal de handicappolitiske mål være i fremtiden? Det var emnerne for dagen.

Hvordan skaber vi resultater?

37 procent af deltagerne på årsmødet mente, at de vigtigste mål for dansk handicappolitik indenfor fem år er, at handicapkonventionen indskrives i dansk lovgivning. 20 procent mente, at de vigtigste er, at retssikkerheden bliver styrket. Konkret pegede deltagerne på, at Ankestyrelsens omgørelsesprocent af klager over kommunernes afgørelser bør være under 10 procent i 2021.

Hele dagen var der livlig debat med de over 300 deltagere og oplægsholderne, før fungerende formand for Det Centrale Handicapråd, Annemette Ruth, samlede op på dagen og konkluderede, at de bedste løsninger skal findes i et miks mellem rettigheder og dialog.

Tegner Karen Leth indfangede de bedste pointer fra dagen på sit visuelle referat. Salen fik sig også nogle gode grin med stand-up komiker Geo, som fortalte hudløst om at holde fast i sig selv, mens man er i systemets vold og hvordan han overlevede som menneske, far og mand trods en kræftdiagnose.

Faktaboks:

På dagen delte daværende social- og indenrigsminister, Karen Ellemann, sine visioner for fremtidens handicappolitik og svarede på spørgsmål fra salen. Vi hørte oplæg fra medlem af FN's handicapkomité, Stig Langvad, vicedirektør for Institut for Menneskerettigheder, Louise Holck, og formand for handicaprådet i Solrød, Arne Pedersen.

Efter frokost diskuterede formand for Ergoterapeutforeningen, Tina Nør Langager, formand for Dansk Socialrådgiverforening, Majbrit Berlau, formand for Danske Handicaporganisationer, Thorkild Olesen og direktør i Næstved Kommune, Bruno Lind, retssikkerhed og dialog i forholdet mellem borger og kommune og fremtidsforsker Louise Fredbo-Nielsen gav fem gode råd til, hvad der skal til for at nå de handicappolitiske mål i fremtiden.

Afsnit 12

Hvem er DCH?

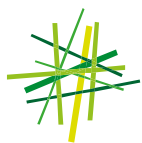
Det Centrale Handicapråd er et uafhængigt statsligt råd under Børne- og Socialministeriet. Vores opgave er at vurdere samfundsudviklingen i lyset af FN's handicapkonvention, samt rådgive regering, Folketing og myndigheder om centrale problemstillinger inden for handicapområdet.

Rådets formand er Anette Laigaard, der er tidligere administrerende direktør for Socialforvaltningen i Københavns Kommune. Rådets næstformand er Thorkild Olesen, som er formand for paraplyorganisationen Danske Handicaporganisationer. Udover formand og næstformand sidder der 15 rådsmedlemmer, som repræsenterer Danske Handicaporganisationer og kommer fra forskellige handicaporganisationer, fra KL, Danske Regioner, Statens Byggeforskningsinstitut, Boligselskabernes Landsforening, LO, Danmarks Arbejdsgiverforening, Dansk Industri, IT-universitetet og Danmarks Pædagogiske Universitetskole.

Rådet har desuden to personligt udpegede medlemmer samt to observatører fra Institut for Menneskerettigheder og Børne- og Socialministeriet. Deres opgave er at sikre, at rådets arbejde med handicapkonventionen foregår på den bedste måde.

Rådets brede sammensætning gør, at der kommer viden og erfaringer i spil fra alle relevante sektorer, når vi arbejder for, hvordan man skaber et inkluderende samfund, hvor mennesker med handicap får samme muligheder som resten af befolkningen.

Du kan læse mere om rådsmedlemmerne her: <http://www.dch.dk/raadsmedlemmer>

Afsnit 13

Hvordan arbejder vi

Mennesker med handicap skal have de samme rettigheder og mulighed for at deltage i samfundet som alle andre. Det står i FN's handicapkonvention. Lige rettigheder og lige muligheder er netop, hvad vi arbejder for i Det Centrale Handicapråd.

Det gør vi blandt andet ved at gå i dialog med politikere, myndigheder og andre relevante aktører. Vi forsøger altid at have en konstruktiv dialog, hvor forskellige holdninger kommer i spil og kan føre til reelle forandringer i samfundet.

Desuden lægger vi stor vægt på at indsamle, producere og formidle viden, så vi kan følge samfundsudviklingen og se, hvor der er behov for at sætte ind, samt hvilke indsatses, der har størst effekt.

I 2015-2016 havde vi særligt fokus på disse temaer:

- Holdninger og fordomme om handicap
- Beskæftigelse
- Mobilitet

Vi deltager i den handicappolitiske debat i pressen og på de sociale medier, og vi er også meget interesseret i at høre dine synspunkter.

Følg os og deltag i debatten:

Facebook <https://www.facebook.com/detcentralehandicpraad/>

Twitter <https://twitter.com/handicpraad>

LinkedIn <https://www.linkedin.com/company/det-centrale-handicapr-d>

Afsnit 14

Letlæst tekst

Om os

Vi er 19 personer i Det Centrale Handicapråd, og vores formand hedder Anette Laigaard. Rådet arbejder for, at mennesker med handicap kan leve et liv, der ligner alle andres. Vi taler med hinanden om gode løsninger for mennesker med handicap. Når vi er enige, fortæller vi politikerne, hvordan de bedst hjælper mennesker med handicap. Det er vigtigt for os, at mennesker med handicap har det godt og selv kan bestemme over deres liv.

Formandens forord

Anette Laigaard har været rigtig glad for at være formand for Det Centrale Handicapråd i 2016. Anette Laigaard siger tak til en masse dygtige mennesker for det arbejde, de gør. Hun synes, at vi skal snakke mere om, hvad et godt liv er for mennesker med handicap, og hvordan man får sådan et. Det er også vigtigt, at vi bruger pengene til mennesker med handicap rigtigt, så der sker en masse gode ting, og folk bliver glade.

Socialministerens forord

Socialminister Mai Mercado vil arbejde for, at flere skal være en del af fællesskabet. Alle skal være med, og alle kan bruges til noget. Det gælder også mennesker med handicap. Hvis der skal være plads til alle, så er der ingen, der må tænke dårligt om mennesker med handicap. Ministeren skriver, at Det Centrale Handicapråds plan om holdninger og handicap kan hjælpe til, at man tænker flere gode ting om mennesker med handicap. Når flere er positive over for mennesker med handicap, bliver det nemmere for mennesker med handicap at få et job eller at tage en uddannelse.

Plan om holdninger

Rådet har lavet en plan for, hvordan vi kan få folk til at tænke positivt om mennesker med handicap. Det vigtigste er, at mennesker med og uden handicap møder hinanden. Når vi møder hinanden, så lærer vi hinanden at kende. Så går vi ikke og tror en masse ting, der ikke passer. Skolen, arbejdet og fritiden er gode steder at møde hinanden. Her synes vi, at man skal gøre noget ekstra.

Vi har også spurgt danskerne, hvad de mener om mennesker med handicap. Mange mener, at en person med handicap ikke kan lave det arbejde, de selv har. Men de fleste synes, at det er godt, at der bliver gjort mere for, at mennesker med handicap kan få et job. Mange mennesker med handicap har selv prøvet at blive behandlet dårligt, uden at der var grund til det.

En gruppe personer er blevet valgt til at arbejde videre med, hvordan planen om holdninger bliver til virkelighed. Det kalder vi en styregruppe.

Det Centrale Handicapråd

Arbejde og handicap

Mange mennesker med handicap har ikke noget job. Vi mener, at dem, der gerne vil arbejde, skal have et job. Der er mange grunde til, at folk ikke har et job. Det kan være personlige ting, som gør det svært at arbejde. Det kan også være, at virksomhederne ikke ved nok om at ansætte personer med handicap. Men nogen mennesker med handicap har ikke kræfter til at arbejde. Det er vigtigt for os, at man har et godt liv, selvom man ikke kan arbejde.

Transport og tilgængelighed

Mange mennesker med handicap har brug for hjælp for at komme på arbejde eller besøge deres familie. Det er tit alt for besværligt at bestille transport. Vi har talt med trafikselskaberne om, hvordan det bliver nemmere.

Hvis man sidder i kørestol eller går dårligt, er der flere steder i Danmark, hvor man ikke kan komme med toget. Det synes vi, der skal gøres noget ved. Det vil være godt at gøre det nu. For alle jernbaner i Europa skal snart lave planer for, hvordan alle kan rejse med toget.

Retssikkerhed og tillid

Retssikkerhed betyder, at man bliver behandlet ordentligt af kommunen. Man bliver behandlet ordentligt, hvis man ved, hvad der foregår i ens sag, og selv er med til at bestemme. Det sker desværre ikke altid.

Det Centrale Handicapråd synes, at kommunerne skal invitere folk med handicap til møde. Så kan de selv fortælle, hvad de synes er godt, og hvad de ikke kan lide. Vi har også lavet en liste til kommunerne. Her kan de få gode idéer til, hvordan de møder mennesker med handicap på en god måde. Det bliver nemmere at løse problemerne, hvis kommunerne og mennesker med handicap kan snakke sammen.

Regeringens handicappolitiske redegørelse

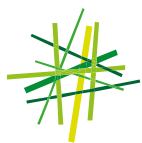
Den handicappolitiske redegørelse er en liste. Den viser, hvad regeringen gør for at hjælpe mennesker med handicap. Det Centrale Handicapråd synes, at det er en god liste. Listen betyder, at vi kan følge med i, hvad der bliver gjort for mennesker med handicap. Vi har givet regeringen nogle gode råd til, hvordan listen bliver endnu bedre.

Mål for handicap

Regeringen har lavet en liste med 10 mål for det sociale område. Mennesker med handicap er med i listen for første gang. Det er vi glade for. Så kan vi se, om vi gør tingene godt nok for mennesker, der har brug for hjælp. Desværre viser målene ikke, om folk er glade for deres liv. Målene viser kun, om man har job eller uddannelse. Det Centrale Handicapråd foreslår, at man også ser på, om folk er glade for deres liv.

Inklusion i folkeskolen

Tidligere gik mange børn med handicap i specialskole. Men i dag går mange i almindelige skoler. Det hedder inklusion. Men nogle eksperter synes, at inklusion er et dårligt ord. De synes, at vi skal

Det Centrale Handicapråd

tale om, at alle elever lærer noget, og om de udvikler sig. Det Centrale Handicapråd synes, det er en god idé. Vi skal bare huske, at nogle elever med handicap har særlige behov.

De fleste af de børn, der er kommet tilbage til folkeskolen fra en specialskole, har det godt. Det viser en ny undersøgelse. Deres klassekammerater har det også godt. Nogle elever kan godt blive bedre til at være med i undervisningen. Lærerne kan også blive bedre til at lave forskellig undervisning til eleverne i klassen.

Årsmøde

Det Centrale Handicapråd holdt årsmøde i februar 2016. Mødet handlede om rettigheder for mennesker med handicap. For i 2016 var det 10 år siden, at handicapkonventionen blev vedtaget. Konventionen skal sørge for, at mennesker med handicap har et godt liv. De skal have mulighed for at gøre de samme ting som andre mennesker.

På årsmødet talte vi om, hvordan vi kan gøre endnu flere gode ting for mennesker med handicap. Vi talte også om, hvordan de lokale handicapråd kan hjælpe. Det var en god dag med plads til både grin og alvorlig snak. Karen Ellemann, som var socialminister dengang, kom og holdt en tale.